

ABONAMENTUL.

Un an 80 cor. (60 lei)

1/2 an 40 „ (30 lei)

1/4 an 20 „ (15 lei)

O lună 7 „ (5 lei)

Un nr. 30 fil. (25 bani)

□ □

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 1 cor., a doua
și a treia oară 80 fil.

Manuscrite sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII“ Blaj.

□ □

ZIAR NAȚIONAL — APARE ZILNIC.

E datorința intelectualilor noștri

de toată categoria: preoți, învățători, avocați, profesori, ingineri, doctori, să lumineze poporul dela sate asupra chestiunii agrare. Atâtea sunt prilejurile de a stă de vorbă cu țaranul nostru. Și fiindcă din toate părțile ne sosesc vești, că țaranii noștri la primăvară vreau pământ; că dacă nu le dau domnii, o să și-l împărțească dânșii; ba mai mult, cei săraci nu voesc să mai slujească pe motivul, că la primăvară cei ce vor fi slugi, nu vor căpăta pământ. Fel și fel de idei eronate circulează în poporul nostru pe tema agrară. Mai primejdioși sunt agenții și emisarii dușmanului nostru secular, a maghiarului feudal, care crede, că cu împărțirea pământului poate mai ușor să ne învrăjbească, să provoace turburări și apoi să pescuiască în turbure. De aceea, toți cărturarilor de o potrivă, avem o datorință națională și românească să stăm de vorbă cu țaranul, să-i explicăm, că va căpăta pământ, fiindcă aceasta e voința tuturor, aceasta e porunca regelui Ferdinand, și așa s'a hotărât în marea adunare dela Alba-Iulia.

Impărțirea pământului însă nu se poate face într'un minut, ea reclamă studiu și muncă cumpănită de oameni cu pricepere și cu dragoste de cauză. Doar bine știm, că împărțirea unei moșii părințești, încă reclamă vreme de câteva luni; apoi comasările, cari s'au făcut în comunele noastre țineau 2—3 ani. Cu atât mai multă vreme și chibzuială li revine unei țări întregi. Impărțirea pământului trebuie să se facă spre mulțumirea tuturor celor în drept. Până când nu se conscriu toate moșiile, până nu se știe cât pământ se poate împărți și câți sunt țaranii, cari nu au pământ, până atunci nu poate fi vorbă de împărțire. La primăvară ar fi mai rezonabil să se exarândeze moșiile cu un preț convenabil,

ori să se dea în parte până se va termina cu lucrările pregătitoare. Consiliul nostru dirigent a luat răspunderea acestei chestiuni. Să cuvine să fim cu toată încrederea și dispozițiunile lui prealabile referitoare la împărțire să le primim în întregime.

Să li-se spună țaranilor noștri, că în Consiliul Dirigent se lucrează cu zor, că se consultează oamenii pricepuți și cu experiență. În schimb poporul să aibă răbdare, pentru că orice lucru pripl e păgubitor și nu are rezultatul dorit. Bunăvoință și dintr'o parte și dintr'alta și atunci toate vor avea un sfârșit bun. G. Precup.

Un manifest

ne vine din Sibiu. De mult urgităm să se dea cât mai multe manifeste. Agenții străini împart manifeste pe sate cu duiumul. De ce am sta noi, față c'o propagandă așa de primejdioasă, cu mâinile n sân? Se pare însă, că ai noștri lucră, cu toate acestea, târziu, la întâmplare și prin alții, nu prin cei chemați. Manifestul ce ne vine e iscălit de „Sentinela dela Sibiu“. Pentru ce? De ce nu se dau acestea în numele și de cătră Consiliul Dirigent? Numai acesta are autoritatea de a îndrumă și de a calma opinia publică agitată și frământată de atâtea chestiuni și probleme.

Dăm din acest manifest partea finală:

Maiestatea Sa Regele Ferdinand al tuturor Românilor a dat poruncă, ca România Mare trup să se facă *în cel mai scurt timp*. Consiliul Dirigent dela Sibiu trebuie să facă înainte de toate *legea votului universal*, adică o lege, care să dea fiecărui Român dreptul de a-și spune dorința în parlamentul României Mari (în „casa țării“), alegând de deputat, neimpiedecat de nimeni în lume, pe omul dorit de el. Tot în timpul cel mai scurt trebuie apoi, ca Consiliul Dirigent dela Sibiu să facă

reforma agrară, adică legea despre împărțirea pământurilor între țărani. Consiliul Dirigent va face legea asta așa, ca toți Românii să capete atâta pământ, încât să poată trăi cinstit cu familiile lor, avându-și răsplata hărniciei în fericire și bunăstare.

Afară de legile acestea, Consiliul Dirigent va face un șir nesfârșit de alte legi bune și omenoase, cari vor întemeia o lume de mult așteptată de întreagă suflarea românească. Con-

ziliul Dirigent muncește acum cu zor neobosit la aceste legi, zi și noapte.

Dreptatea și egalitatea tuturor vor stăpâni în România Mare.

Să așteptăm apropiata lor venire cu încredere rugându-ne lui Dumnezeu să-i dea Consiliului Dirigent sănătatea și puterea suflatească de lipsă pentru a întemeia pe vecie România noastră cea mare și frumoasă.

Legea agrară în România veche.

(Continuare).

Art. 14. Nu se va putea trece cu vânzarea la o categorie în fața cea anterioară să fie satisfăcută. Între cei de aceeaș categorie vor fi preferiți absolvenții ocoalelor de agricultură superioară, medii și inferioare, domiciliați în comună, fie că vor fi sau nu căsătoriți — și apoi cei cari nu sunt absolvenți de școli de agricultură și sunt căsătoriți sau văduvi cu numărul cel mai mare de copii, apoi cei căsătoriți sau văduvi fără copii și în fine necăsătoriți.

Art. 15. Loturile se vor vinde aceluia, cari domiciliază mai aproape de satul de care depinde pământul.

Art. 17. În caz de paritate de condițiuni și de neajungerea numărului loturilor, se va procede prin tragere la sorți între toți dintr'o categorie, cari s'ar găsi în condițiuni identice.

Art. 18. Locurile rezervate pentru construcțiuni de casă vor fi trecute în tablou separat.

Ele se vor vinde deosebit aceluia, cari locuiesc de fapt în localitate și nu au locuință proprie și dintre aceștia de preferință aceluia, cărora li-se vinde și lot.

Art. 20. Locuitorii români din marginea orașelor sau târgurilor, a căror înțeleptnicie principală este munca pământului.

Art. 21. Preoții, servitorii bisericii și învățătorii bărbați, din

comunele rurale, au drept a cumpără un lot mic, dacă nu au deloc pământ sau un lot de complectare dacă au sub 5 h., precum și loc de casă.

Art. 22. Meseriașii români din comunele rurale cari nu ar intra în nici una din categoriile prevăzute la art. 11, au dreptul la un loc de casă și la un lot special sub 5 hectare, dacă va mai fi pământ disponibil după satisfacerea categoriilor prevăzute la art. 11...

Instrăinarea loturilor.

Art. 26. Loturile se pot vinde, însă numai în suprafața lor totală, așa cum a fost constituite, iar nu și părți dintrânsele.

Ele nu se pot dobândi decât de aceia, cari după dispozițiunile legii de față au capacitatea de a cumpără asemenea loturi și sub condițiunea ca prin lotul dobândit dacă mai au pământ în orice localitate, să nu ajungă să posedeze un total mai mare de 25 hectare.

În aceleași condițiuni sunt permise donațiunile, legatele și schimburile.

Art. 27. În timp de 10 ani dela cumpărarea loturilor, instrăinările nu se pot face fără autorizarea prealabilă a Casei țărănești.

Art. 28. După expirarea acestor 10 ani autorizarea Casei țărănești este cerută numai atâta timp, cât locul nu ar fi integral plătit.

După trecerea celor 10 ani și dacă loturile sunt complet achitate *lotul intră liber în comerț*, cu singura restricție ca achizitorul să întrunească condițiunile arătate la art. 26 pentru a putea dobândi asemenea loturi.

P. S.

(Va urmă.)

Cronică Clujană.

— 27 Ian. n. 1919.

Clujul a ajuns, ca de atâtea ori, centrul atenției noastre. El este azi centrul operațiilor militare, cari durează încă, pentru a înfăptui decizul suveran al poporului român, luat în Adunarea din Alba-Iulia. Deși generalii Neculcea și Gherescu, s'au permutat din Cluj, luându-le locul gen. divisiei a VI. Holban, totuși mai avem ocazia a-i vedea uneori revenind în centrul unde au intrat, ca cei dintâi soli ai armatei române, cucerind nu numai Clujul, ci și mai ales inimile noastre.

Generalul Pathè.

În 24 l. c. a mai sosit în Cluj și un distins general francez, domnul Pathè, care a venit trimis din partea generalisimului Berthelot. Distinsului bărbat i-s'a făcut o vrednică primire atât din partea armatei române, în frunte cu gen. Neculcea și Holban, cât și din partea Românilor din Cluj. După primirea militară societatea română din Cluj l-a salutat pe dl gen. Pathè, în salonul de așteptare a gării, dl primar al orașului, Dr. I. Pop, printr'o cuvântare românească, și dsoara Ana Pop, ea incredințată din partea prezidentei Reun. femeilor, cu o cuvântare în franceză, predându-i și un splendid buchet de flori naturale, care a fost primit cu vădită plăcere.

În răspunsul său, foarte important pentru situație, ne-a relevat rolul și jertfele Franței în războiu și faptul, care e o satisfacție pentru generoasă națiune franceză, că e deja intrunit, în Paris, congresul universal al păcii.

Ne-au pătruns pe toți relevarea aceasta a unui moment atât de solemn în istoria lumii, că după un războiu mondial de 4 ani și jumătate, solii păcii se întrunesc în Paris, capitala Franței, și constatarea ni-o face, noue, oari atâtea așteptăm dela acest congres, chiar un distins erou al Franței — în Cluj!

După recepțiune s'a dat din partea armatei un dejun la hotelul „New-York“ în onoarea eminentului oaspe și a suitei sale. La dejun au fost invitați și reprezentanții societății rom.

din Cluj: primariul Dr. Iulian Pop, protopopul Dr. E. Dăianu, Dr. Amos Frâncu, Dr. Bașota, Romulus Pop, Dr. Sever Dan și alții. Ca și la primirea generalului Berthelot și de astădată dl Dr. Amos Frâncu, care vorbește franceză, a avut un rol important de care s'a achitat, ca totdeauna, pe deplin.

În decursul mesei, care a du-

rat până seara socialității din Cluj au încercat a face manifestații ostile, dar armata i-a adus curând la rezon, imprăștiindu-i pe la casele lor. Generalul francez a avut astfel ocazie de a se informa și *de visu*, de cumintenia ungurească din fosta reședință a faimosului Apáthy.

(va urmă.)

Din statistica maghiară.

de Înv. Marian Sasu.

În numărul 1 dela 2 Ianuarie a. c., revista maghiară de școală »Néptanítók lapja« sub titlul »Ne-ar împărți...« publică un articol, pe care pentru actualitatea sa, am aflat de bine al face cunoscut și publicului românesc.

Articolul din chestiune se ocupă

cu îmbucătățirea Ungariei, sulevată în urma pretensiunilor române, slovace, sârbe și austriaco-germane. Spre ilustrare se aduce o tabelă statistică, ticluită firește după calapodul faimoaselor statistici ungurești... Iată aceasta tabelă:

	Teritoriu în km. □	Populația respectivului teritoriu	
		numărul	%
		singuratici	la olaltă
I. Pretensiuni române. (26 Comitete)	129,447		
români		2.989,201	43.0
maghiari		2.429,446	35.5
alții		923,232	21.5
		6.341,879	
II. Imperiul slovac. (Teritoriul cercurilor cu majoritate absolut slovacă)	84,879		
slovaci		1.526.078	76.5
maghiari		237.604	11.9
alții		232.130	12.6
		1.995,812	
III. Pretensiuni sârbe. Teritoriul disputabil român-sârb (com. Timiș—Torontal)	33.728		
sârbi		697,456	20.0
români		512,388	14.6
maghiari		987,673	28.3
germani		966,714	27.7
alții		322,991	11.4
		3.487.222	
IV. Nemții austriaci (comitatele Moson, Sopron Vas)	10,719		
maghiari		422.002	51.9
germani		278.326	34.2
alții		113,454	13.9
		813,782	
Toate pretensiunile . .	191,823	—	10.906,223
Ungaria a avut până aci de tot	282,870	—	18.264,533
Noua Ungarie ar face .	91,547	—	7.858,310

Tabela aceasta e însoțită de următoarele rânduri caracteristice:

»In genere deci, republicei populare maghiare din vechiul teritoriu i-ar rămânea 32.4%, iar din vechea populație 43%. Desimea populației țării, socotită după Km.2, dela 64 locuitori din trecut, s'ar ridica la 85, pentru că

părțile dela periferii cu populație mai rară, s'ar rupe de câtră noi.

»Populația republicei populare maghiare după naționalități s'ar repartisa astfel: față de cele 85.4% maghiari ar sta 6% germani, 3.6% slovaci, 2.8% ruteni apoi 2.2% alte neamuri (români, croați, sârbi etc.)

»Nouile imperii reciproc nu

mai, că n'ar fi de o limbă, ci dintr'una — contra etnografice — cu unica excepțiune a slovacimei — toate ar deveni cu mult mai pestrițe, decât vechea Ungarie. Pe teritoriul pretins de români d. e., față cu masa românilor de 43% ar sta 35.5% maghiari și 16.8% populație germană. Sârbii — Croații pe teritoriul lor ar face numai 22.2%, maghiarii dintr'una 32.8%, iar germanii 26.8%. Pe teritoriul pretins de germanii austriaci ar trăi 34.2% germani pe lângă 51.9% maghiari.

Nu-i așa, că sunt meșteri maghiari în ticluirea statisticelor? Articolul se sfârșește astfel: »Să nu uităm nici noi, nici inimizii nostri, că noua republică populară maghiară, nici după teribila plănuită ciontare, în teritoriu și populație va fi de două ori decât Elveția, și întrece considerabil Belgia, Olanda și Dania. Productele pământului și a muncii maghiare, întocmai ca și ale culturii și ale voinței spiritului poporului nu se pot așa simplu ignora.

Am văzut noi deja și alte furtune, cari au trecut peste capul nostru în decursul celor o mie de ani, și de multe am experiat, că norii din apropiere nici odată nu sunt așa de negrii, ca și cum se văd din depărtare.

— Laudă-te gură, că iacă pumnul — adaug eu.

Chestiuni de igienă.

Mortalitatea copiilor la noi în țară e o chestiune de actualitate, care trebuie să intereseze pe orice român și în special pe medic. Chestiunea aceasta nu mai poate rămânea o întrebare de mână a doua ci trebuie cu multă grijă reluată de medici, studiată și fie prin sfaturi sau scrieri propagată atât la orașe cât și mai ales la sate, ca astfel pe cât ar fi posibil numărul mortalității copiilor să scadă.

Mortalitatea cea mai mare după statisticile observate pare a fi dela naștere și până la vârsta de un an, iar adevărata cauză ar fi *gastra-enteritele* datorite alimentației nepotrivite cu etatea lor, alaptarea prin doici nesănătoase sau bătrâne, prin doici ce hrănesc copiii la casa lor, prin biberon, prin alaptare a mamelor când sunt bolnave, din cale afară oboseite sau supărate, enervate, sau când îl scaldă umblând des pe uși foarte ușor poate răci etc. așa că un sugaci e expus a muri tot așa de ușor ca și un moșneag de 80 de ani.

Mortalitatea e raportul între numărul deceselor și a acelor vii. Proporția cea mai mică de decese o dau Suedia și Nor-

vegia unde atinde cifra de 101, pe când în Germania de sud ajunge la 341. Franța a dat mortalitatea cea mai mică, de oarece are proporția cea mai mică în nașteri. După primul an mortalitatea scade; între 10—15 ani se observă cea mai mică cifră în toate țările, dela 15—30 crește și să îndoiește până la 50 de ani. După statistică România figurează printre țările cu mortalitatea mare. Așa bunăoară dela 1882 și până la 1897 după statistică a murit — 140,923 dintre cari 27.889 la orașe și 113.034 în comunele rurale. După luni cea mai mare mortalitate a micilor sugaci e Ianuarie și Februarie, cea mai mică e Maiu, Iunie și Noemvrie. Din lipsa de spaț o statistică exactă în cifre a tuturor țărilor din Europa nu o pot da — decât atât pot spune că mortalitatea la noi fiind foarte mare între micii sugaci, atât bunele mame prin grija bună cât și mai ales medicii prin sfaturile lor și scrieri populare de igienă, conferențe la sate etc. să întrebuițeze toate mijloacele ca mortalitatea să scadă pe cât numai e posibil.

Prof. Dr. Hâncu.

O hotărîre

a congresului profesorilor și profesoarelor dela școlile superioare și speciale de dincoace de Munți.

În ședința de Marți, 8/21 Ianuarie, a congresului profesorilor și profesoarelor din Transilvania, Bănat și părțile ungherene, locuite de Români, s'a făcut propunerea de mai jos, care s'a primit cu unanimitate. Având a fi executată întocmai, o aducem la cunoștința intelectualilor noștri dela sate și dela orașe, cu rugarea, să ia de cu vreme măsurile de lipsă, ca hotărîrea congresului să se îndeplinească, după împrejurările locale. Despre cele îndeplinite să se raporteze la timpul său, biroului „Asociațiunii” (Sibiu, Strada Șaguna, 6).

„Spre a întări în conștiința fiecărui Român convingerea despre însemnătatea mărețului act al unității naționale, propun, ca în săptămânile viitoare membrii corporilor profesionale dela toate școlile noastre superioare, secundare și speciale să întocmească câte un ciclu de conferențe publice asupra următoarelor subiecte și asupra altora de aceeaș natură:

1. Pământul românesc și locuitorii lui.

2. Inceputurile neamului românesc, vijeliile, prin cari a trecut neamul nostru și încercările de întregire a neamului.

3. Cum s'a făcut unitatea națională?

4. Insemnătatea și foloasele unirii neamului.

5. Probleme pentru viitor în România întregită.

6. Bărbații, cari au pregătit și contribuit mai mult la unitatea neamului.

Întru cât se poate, conferențele vor fi însoțite de *cântări, lecturi și declamațiuni de poezii patriotice*, precum și de *proiecțiuni luminoase*.

Aceleași subiecte se vor tracta în mod popular și ușor de înțeles în comunele din jurul centrului, în care se află școala, în cadrele despărțămintelor și agenturilor „Asociațiunii”.

În timpul proxim se vor da, ca teme libere din limba română pentru elevii din clasele superioare, materii din ciclul amintit mai sus, iar elevii și elevele din clasele inferioare vor memoriza, recita și cânta bucăți literare de cuprins național și patriotic.

Conferențele și prelegerile populare, ce se vor ține din partea profesorilor și profesoarelor, se vor trimite la adresa „Asociațiunii”, și cele mai bune dintre ele se vor tipări pe cheltuiala acestei însoțiri culturale, sau într'un volum, sau în broșuri separate.

Cu deosebită solemnitate se va serba *ziua de 24 Ianuarie* v., ziua unirii Principatelor, începutul și temeliea unității naționale. În această zi se vor ține, pentru mari și pentru mici, la orașe și la sate, prelegeri comemorative, însoțite de lecturi, declamațiuni și cântări.

Sibiu, 8/21 Ianuarie 1918.

A. Bârseanu.

După Arad — Zelaul *).

Armata română era așteptată cu multă însuflețire și dragoste pe 15 Ianuarie 1919 în Zelau — com. Selagiu. Zelaul și-a trimis parlamentar la comandamentul armatei române în Jibou, asigurând comandamentul, că armatei române, la intrarea lui, în Zelau, nu i-se va întâmpla nimic. În baza acestor asigurări oficiale, fiind parlamentari pretorele și vice-căpitanul poliției, a plecat o patrulă de 40 inși cu trenul la Zelau. În intervalul acesta maghiarii au subminat, la gara Țigani, calea ferată. Urmarea a fost, că patrula s'a nimicit — 30 morți și 10 mortal răniți. — Faptul acesta dureros de sigur va stoarce ferbinți lacrimi din ochii fiecărui român, văzând, cum stăpânitorii noștri de ieri și în clipele din urmă a dispa-

*) Sosită cu întârziere.

riției lor se aruncă cu furie de hiene asupra fiilor neamului nostru. Indignarea în întreg Selagiul e la culme.

Noi românii Selăgeni de dincoace de Meseș, am mers cu drapele naționale și cu muzică, cântând cântări naționale, înaintea fraților noștri desrobitori. Când colo locotenentul Celebrescu cu multă amărăciune și revoltă sufletească ne comunică groaznicul incident dela Țigani. A zis: „vă mulțămesc, fraților și iubit popor românesc, că ați venit a ne face o primire entuziastă, dar astăzi nu ne putem bucura împreună, căci trebuie să răzbumăm moartea scumpilor mei voinici... Și vă rog, ca să vă retrageți din oraș, căci avem ordin să ne luăm satisfacție pentru mișeleasca omorîre a eroilor noștri”. La auzul acestor cuvinte sufletele noastre s'au întunecat și de dorul răzbumării ni-se strângeau mâinile pumn.

Poporul amărit și conșternat de durerea cauzată prin pierderea fraților lor, în contelegere cu comandantul trupei, s'a retras din oraș spre Meseș spre a nu li-se întâmpla și lor ceva atac din partea populației orașului.

Pe drum spre casă am mai întâlnit grupe de oameni și inteligență venind spre întâmpinarea armatei. Ne-am întors cu toții îndărăpt. Astfel ni-s'a zădărnicit dorința noastră de-a le fi putut face o primire entuziastă și de-a ne fi putut exprima bucuria inimii la vederea lor. Avem însă asigurarea, că îndatăce vor curăți elementele păcătoase, se va fixa o zi pentru primirea oficioasă, în care vom prăznuir bucuria noastră.

Ioan Nossa,
preot.

Oficiale.

Ordonanța Nr. 17.

Având în vedere, că în urma îndemnurilor și instigațiunilor străine, personalul căilor ferate s'a pus în grevă cu intențiunea de a produce perturbări în zona ocupată de armata Română, se ordonă următoarele:

1. Personalului care a rămas în serviciu i-se va înlesni prin forța armată posibilitatea de-a-și continua serviciul, iar drepturile lor vor fi asigurate, conform ordonanței Nr. 15.

2. Personalul care a părăsit serviciul și care în timp de 12 ore, dela aducerea la cunoștință a acestei ordonanțe se va prezenta la serviciu, va fi primit cu condițiunea ca să dea o declarație scrisă că se va supune tuturor obligațiunilor prevăzute de regulamentul căilor ferate Române.

3. Personalul care în timp de 12 ore, nu se va prezenta la serviciu, se consideră destituit, ne mai având dreptul de a mai ocupa o funcție în teritoriul ocupat de armata Română.

Acești funcționari vor fi puși în supravegherea militară și se va cere aprobare pentru expulzarea acelor, cari nu sunt originari din teritoriul ocupat de armata Română.

4. Acei cari se vor deda la instigațiuni pentru continuarea grevei, vor fi arestați și trimiși în judecata curții marțiale.

5. Cine va fi surprins asupra faptului de distrugere a lucrărilor de artă, instalațiunilor de cale ferată și liniilor de telegraf, telefon, va fi împușcat pe loc.

6. Cei cari vor fi dovediți că îndeamnă la distrugerea instalațiunilor de cale ferată, a lucrărilor de artă, a liniilor telegrafo-telefonice etc. vor fi imediat arestați și în timp de 48 ore judecați de Curțile Marțiale ale Diviziei.

Comandantul Trupelor din Transilvania:
General Moșoiu.

Pretorul Diviziei I. Vânători:
Maior N. Iiescu.

Informațiuni.

* **Di Iorga** va convoca în Capitală o întrunire a amicilor săi politici.

* **Advocații români** vor ține în 1—2 Februarie n., un congres, în Sibiu, în sala comitatului.

* **Pagubele** în vite suferite pe urma armatelor de ocupațiune ale puterilor centrale, se urcă la suma de 47 milioane lei. Statul român a cerut despăgubire în natură.

* **În Irlanda** situația este foarte critică. Independenții vor adresa un apel către toate popoarele lumii și vor cere eliberarea imediată a tuturor luptătorilor pentru cauza Irlandei. Decurg tratative între independenți și guvernul englez. La un acord, se crede, vor ajunge cu greu.

* **Toate armatele** antantei vor fi demobilizate, pe baza unei hotărîri a conferenței de pace. Locul lor îl va lua o armată interaliată, sub comandă unitară.

* **La universitatea** din Pesta au fost numiți mai mulți profesori, pentru catedrele nou înființate de fostul ministru Lovász. Numirile iau făcut fără a-se ține de formele vechi. Între cei denumiți e unul, care n'are doctoratul. Acesta e Babits Mihály, care ocupă catedra de estetică alui Beöthy Zsolt, retras în penziune.

* **Pathè**, generalul francez a fost și în Cluj. I-s-au prezentat mai multe delegații ungurești. Delegația universității, în frunte rectorul Schneller, l-a rugat, să întrevină, ca să nu-se strămute universitatea din Cluj și ca să-i rămână și pe mai departe caracterul unguresc ce-l are.

* **Partidul independist** a lui Károlyi s'a rupt în două. Hoch și Buza Barna au ieșit din partid. Ei vor forma un partid nou.

* **În Budapesta** au fost ciocniri între socialiști și partidul antisemit, acum informațiune. Le vine și unguirilor apa la urechi, numai cât târziu și în loc rău, în Budapesta, unde jidovimea e atotputernică.

* **Bourgevis** a cerut, în conferința de pace, să se accepte principiul navigațiunii libere pe toate râurile mari. Faptul acesta ar fi avantajos mai ales pentru bohemii, cărrora li-s'ar asigura, în chipul acesta, ieșirea la mare. „Hamburg ar deveni atunci, scrie o foaie din Praga, și portul orașului Praga“.

* **Rutenii** au ținut zilele trecute, o mare adunare națională în Hust. Au luat parte peste 500 delegați. Au decretat alăturarea la Ucraina a tuturor ruteniilor din Ungaria. Se vede, că ademenirile lui Károlyi n'au prins.

* **Conrad** de Hötzenndorf vine acum și declară, că el n'are nici o vină în pornirea războiului, că el ar fi spus, încă la început că monarhia va fi bătută.

* **Ziarele** din Cluj aduc, și în românește, ordonanțele generalului Moșoiu. Sunt tipărite rău, cu mulțime de greșeli. Dar face să-le cetești și așa. O, tempora!

* **Datoria publică** a fostei monarhie austrougare e formidabilă. La 31 Octomvrie 1918 era 127 miliarde 983 milioane coroane, dintre cari 84 miliarde cad pe Austria și 43 miliarde pe Ungaria. Impărțită această datorie la diferitele state, cari compuneau monarhia, revine fiecăreia câte 25 miliarde.

* **Bande de bolșeviști** au năvălit în nordul Basarabiei. Peste o sută au fost omorâți și mulți răniți. În ciocnirile aceste au căzut făcându-și datoria, generalul Poetaș, doi sublocotenenți și vre-o 20 soldați.

* **Regele Italiei** a conferit M. S. Reginei noastre Maria medalia de aur acordată „Bine meritanților ai sănătății publice“.

Prin această medalie, Regele Italiei a vrut să dea o înaltă mărturisire de profundă admirație pentru opera neîntrecută a M. S. Reginei României.

* **Guvernul român** a desemnat pe d. general Coandă

ca membru în delegațiunea română la congresul de pace, în calitate de delegat pentru chestiunile militare.

D. general Coandă va părăsi Capitala Mercuri plecând la Paris.

Cu acelaș tren au plecat în Capitala Franței și dnii Inculeț și Vaida Voevod.

* **Ministerul cultelor** aduce la cunoștința profesorilor și profesoarelor cari vor să ocupe locuri în învățământul secundar din Basarabia că pot adresa cererile lor chiar de acum în acest scop. Catedrele vacante pot fi ocupate numai decăt.

* **Zilele acestea** va sosi în Capitală o delegațiune de români din Banat, care are ca scop să pună în curent pe membrii guvernului nostru cu situațiunea reală din acel ținut.

* **În portul Constanța** au sosit la 10 Ianuarie vaporul românesc „Jiu“ din Marsilia, încărcat cu cărbuni cardif și vaporul „Varna“, venind dela Odesa cu călători români refugiați.

* **Direcțiunea generală a C. F. R.** face cunoscut că cu începere de Luni, 27 Ian. trenurile mixte No. 417 și 418 București Predeal se anulează și în locul lor se pun în circulație zilnic trenurile de persoane No. 127, 126 în legătură la Predeal cu trenurile spre și dela Brașov. Cluj și Sibiu.

* **Între Brătianu și Take Ionescu** se ia, în unele cercuri politice din București, ca sigură înțelegerea în ce privește formarea unui guvern național.

* **Visita dnu Lepădatu** la București, se aduce în legătură cu un împrumut ardelean de caracter local, limitat la nevoile urgente ale administrației dela noi.

* **Un partid muncitoresc** s'a înființat dincolo, sub conducerea lui Paul Bujor, dr. Zosin și alții. — Într'un manifest ce-l lansază se justifică înființarea acestui partid. Are un program socialist, dar cu nuanță mai moderată.

* **Colonelului Gagiu** îi aducem și noi cele mai călduroase felicitări pentru darul de 3000 cor., ce l-a făcut ziarului „Alba-Iulia“. Soldat cu inimă românească, înțelegător al vremilor și al nevoilor noastre! Câți nu i-ar putea lua pilda?!

* **Tinerimea universitară română din Cluj** a aranjat în prescarea de Anul nou un Concert împreună cu dans, în favorul văduvelor și orfanilor de războiu. Patronii convenirii au fost dnii generali Neculcea și Gherescu, comandanții trupelor române din Cluj. Reușita a fost peste așteptare. S'au încassat 3505 cor. 90 fil. venit curat în favorul văduvelor și

orfanilor. — Au binevoit a suprăsolvii următorii: Comandamentul diviziei VII. 360 cor., Paul Klemm 500 c., Victor Ilieș 100 c., Dr. Ioan Giurgiu 60 c., Dr. Dionisie Pop, Dr. O. Rusu, Dr. Aurel Isac câte 50 c., maj. Nemes 40 c., Dr. I. Tămaș 30 c., Dr. E. Hătegan, Iul. Florea, S. Nemes, P. Barițiu câte 20 c., Clem. Dragomir 15 c., Dșra Ciuta și Dșra Melanica Carsai, apoi Dr. E. Dandea, Gavril Florian, Simion Pop, Lad. Pap, Alex. Dragomir, Aurel Pop și Epaminonda Rus câte 10 c., Raveca Matei 4 c.

* **A murit poetul Ady Endre.** Alaltăieri a murit la Budapesta Ady Endre, cel mai mare poet al literaturii maghiare moderne. Symbolist și revoluționar. Ady a fost, la început contestat și chiar luat în bătaie de joc. Talentul lui a reușit însă a-se impune, încetul cu încetul, dar atât mai sigur.

A fost unul dintre puținii oameni superiori, care a prevăzut, cu o precizie uimitoare, dezvoltarea evenimentelor de acum. De aceea era considerat ca un poetavates al Ungurilor.

În versurile lui, de câteori pomenea de Români — ca un adevărat corb rar în literatura maghiară — avea accente de căldă și neafărită simpatie.

* **Chestiunea desarmării** nu e sigură, că va intra în discuțiunile inițiale ale conferinței, întru cât ea e în strânsă legătură cu problemele frontierelor, cari încă nu sunt definitiv fixate.

* **Liga națiunilor** e acum în discuțiune la conferința de pace. Părerile sunt divergente. În ce privește planul Ligei. Proiectul cel mai favorabil ar fi următorul: un consiliu al guvernelor marilor puteri, care se va întâlni în rânduri dese, o conferință a semnatarilor cari se vor întâlni mai rar pentru revederea regulamentelor Ligei, un secretariat permanent. Un războiu nu va fi început până când Liga nu-și va fi dat hotărârea. Dacă sfatul ei nu va fi ascultat, membrii Ligei vor avea dreptul să declare războiu vinovatului fie pe cale economică, fie prin forța armelor. Dacă un războiu nu poate fi înlăturat, atunci se adoptă un plan mai important, prin care, dacă se ajunge la o înțelegere, se vor permite celor două state, după un timp de gândire să între în războiu. Aceste state nu vor mai face însă parte din Ligă.

Cărturari dela sate! Veghiați cu trezvie! Feriți-vă credincioșii de agenții primejdioși ai dușmanilor nostri. Purcedeți față de dâșii fără cruțare!

* **Di Păcățian** cere în Foaia Poporului, reînființarea vechilor comitate, a *Zarandului* și a *Severinului*. Această reînființare o reclamă motive de ordin istoric și de ordin administrativ.

* **Direcția generală a C. F. R.** cere dela autoritățile ungurești ca, în schimbul exportului de produse petrolifere românești, să trimită cu chirie 40 locomotive în stare de funcționare.

Publicare de licitație.

Pentru darea în arândă a internului din Blaj, de sub Nr. top. 290 (în piață, acum prăvălia Sinberger), și care aparține fondului deficienților, în urma mandatului konzistorial Nr. 106—1919, se va ține licitație publică în 4 Februarie n. 1919, în cancelaria avocatului arhidiecezan, la orele 10 a. m.

Esarândarea se face pe timp de 5 (cinci) ani, începând cu 1 Aprilie n. 1919.

Suma de strigare a arânzei anuale e 2000 coroane.

Licitanții au să depună un vadiu de 50% a arânzei anuale oferite.

Condițiile de licitație amănunțite se pot vedea în cancelaria subscrierului.

Blaj, la 25 Ianuarie n. 1919.

Dr. Ionel Pop

advocat arhid. s.

Apel!

Agronomii români din Ardeal intrunindu-se în 11 Ianuarie a. c. la o consfătuire colegială s'au constituit în o societate a agronomilor, instituind un *Bureau de informațiuni* cu sediul în Sibiu.

Toți agronomii, cari nu au participat la aceasta consfătuire, sunt rugați să-și comunice adresa lor d-lui Constantin Băilă în Sibiu (la Consiliul Dirigent, resortul agriculturii). (20) 3-3

În legătoria de cărtii IOAN DOMȘA, din Blaj, se primesc îndată 2 ucenici. (22) 1-6

Am onoare a Vă aduce la cunoștință, că mi-am deschis cancelaria advocațională în SIBIU (strada Cisnădie Nr. 45. etajul I.)

Cu stimă:

Dr. Victor Vancea de Buteas

(23) 1-2 avocat.

Proprietar și Editor:
Consiliul Național Român din Blaj.
Director: ALEXANDRU CIURA.
Redactor: Ovidiu Hutea.